Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U001930

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тульчинська Софія Олегівна

2. Sofiia Tulchynska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4841-9516

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 022

Назва наукової спеціальності: Дизайн

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Дизайн

Дата захисту: 01-07-2026

Спеціальність за освітою: Менеджмент соціокультурної діяльності

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14035

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.11, 18.32

Тема дисертації:

1. Fashion-фотографія у візуальних практиках репрезентації дизайну костюма

2. Fashion photography in visual practices of costume design representation

Реферат/анотація:

1. Дослідження присвячене комплексному мистецтвознавчому аналізу fashion-фотографії як цілісної системи візуальних практик, що трансформують дизайн костюма з утилітарного об'єкта у багатозначний художній образ, формуючи стратегії його репрезентації в сучасному медіапросторі та проєктній культурі. Актуальність дослідження зумовлена трансформацією fashion-фотографії з технічного засобу фіксації в самостійне художньо-комунікативне явище та складну систему візуальної репрезентації дизайну костюма. В умовах домінування цифрових медіа фотографічне зображення стає визначальним чинником сприйняття модного об'єкта, формуючи його культурний та емоційний контекст. Наукова проблема полягає у відсутності системного мистецтвознавчого аналізу fashion-фотографії як інструменту художньої репрезентації дизайну костюма, особливо у вітчизняному науковому дискурсі. Об'єктом дослідження є fashion-фотографія як явище сучасної візуальної культури. Предметом – художньо-образні та візуально-комунікаційні особливості fashion-фотографії у практиках репрезентації дизайну костюма. У результаті проведеного дослідження розв'язано важливе наукове завдання – теоретично узагальнено та визначено художньо-проєктну специфіку

fashion-фотографії як системи візуальних практик репрезентації дизайну костюма. Основні наукові та практичні результати дали змогу сформулювати певні висновки. Встановлено, що fashion-фотографія функціонує на перетині мистецтва, дизайну, реклами та медіа. Її засаднича відмінність від прикладної рекламної зйомки полягає у відмові від простої фіксації матеріальних характеристик одягу на користь створення цілісного візуального наративу. Дизайн костюма в цьому процесі набуває нових естетичних, емоційних та культурних смислів, оскільки фотографічний образ стає інструментом художньої інтерпретації, що вписує об'єкт у певний сюжетний чи концептуальний контекст. Це визначає її широкий функціональний діапазон: від презентаційної та комунікативної до культурно-репрезентативної. З'ясовано, що трансформація fashion-фотографії відбувалася під впливом технічного прогресу, художніх практик і соціокультурних змін. Якщо на межі XIX–XX ст. вона була обмежена документальною фіксацією конструкції виробу, то протягом XX ст. під впливом пікторіалізму, сюрреалізму та «прямої фотографії» сформувалася її сучасна художня мова. Відбувся перехід від статичної студійної демонстрації до динамічної наративної репрезентації та концептуально-художньої рефлексії. На сучасному етапі інтеграція CGI та AI-технологій перетворила репрезентацію дизайну костюма на складну багаторівневу систему візуальної комунікації. У роботі вперше запропоновано систематизацію практик за трьома групами відповідно до характеру взаємодії з дизайнерським об'єктом: 1) документальні та середовищні практики – ґрунтуються на автентичній фіксації моди в реальному середовищі з пріоритетом документальної точності; 2) наративно-концептуальні та художні практики – характеризуються домінуванням авторської концепції над демонстрацією виробу, де костюм стає елементом символічної системи; 3) каталожно-репрезентативні та іміджеві практики – утворюють структурований ланцюжок від технічної фіксації фактур до формування культурного наративу бренду. Виокремлено ключові стратегії, що визначають формат взаємодії з аудиторією: презентаційну (акцент на формі й фактурі), наративну (візуальний сторітелінг), іміджеву (айдентика бренду), концептуальну (пріоритет ідеї), lifestyle (ефект спонтанності) та digital-oriented (використання AI та motion-графіки). Вибір конкретної стратегії зумовлений дизайнерською концепцією та специфікою медіасередовища. Доведено, що розвиток fashion-фотографії в Україні характеризується послідовною трансформацією від радянської офіційної естетики з її акцентом на типовості до формування власної візуальної мови в період незалежності. Специфікою вітчизняної школи є синтез глобальних тенденцій із локальними кодами: використанням етнокультурних мотивів, національної символіки та ландшафту. В умовах воєнного стану українська fashion-фотографія набула виразної культурно-ідентифікаційної функції, транслюючи теми культурної пам'яті та стійкості у глобальний медіапростір. Окреслено актуальні напрями наукових розвідок, серед яких: осмислення зображень, згенерованих ШІ, дослідження віртуальних моделей та цифрової моди. В українському контексті пріоритетним залишається вивчення впливу воєнного досвіду на трансформацію художньої мови та механізмів репрезентації національної ідентичності. Ключові слова: fashion-фотографія, дизайн костюма, візуальна репрезентація, художній образ, візуально-комунікаційні стратегії, типологія практик, українська fashion-фотографія, медіакультура, семіотика моди, проєктна культура.

2. The study is devoted to a comprehensive art historical analysis of fashion photography as a holistic system of visual practices that transform costume design from a utilitarian object into a multi-valued artistic image, forming strategies for its representation in the modern media space and design culture. The relevance of the study is due to the transformation of fashion photography from a technical means of fixation into an independent artistic and communicative phenomenon and a complex system of visual representation of costume design. In the conditions of dominance of digital media, the photographic image becomes a determining factor in the perception of a fashionable object, forming its cultural and emotional context. The scientific problem lies in the lack of a systematic art historical analysis of fashion photography as a tool for the artistic representation of costume design, especially in the domestic scientific discourse. The object of the research is fashion photography as a phenomenon of modern visual culture. The subject is the artistic, figurative and visual communication features of fashion photography in the practices of representing costume design. As a result of the research, an important scientific task was solved – the artistic and design specificity of fashion photography as a system of visual practices of costume design representation was theoretically generalized and defined. The main scientific and practical results

made it possible to formulate certain conclusions. It has been established that fashion photography functions at the intersection of art, design, advertising and media. Its fundamental difference from applied advertising photography lies in the rejection of the simple fixation of the material characteristics of clothing in favor of creating a holistic visual narrative. Costume design in this process acquires new aesthetic, emotional and cultural meanings, since the photographic image becomes a tool of artistic interpretation that fits the object into a certain plot or conceptual context. This determines its wide functional range: from presentational and communicative to culturally representative. It has been found that the transformation of fashion photography took place under the influence of technical progress, artistic practices and socio-cultural changes. If at the turn of the 19th–20th centuries it was limited to the documentary fixation of the design of the product, then during the 20th century its modern artistic language was formed under the influence of pictorialism, surrealism and "direct photography". There was a transition from static studio demonstration to dynamic narrative representation and conceptual and artistic reflection. At the current stage, the integration of CGI and AI technologies has transformed the representation of costume design into a complex multi-level system of visual communication. The work first proposes a systematization of practices into three groups according to the nature of interaction with the design object: 1) documentary and environmental practices – based on the authentic fixation of fashion in a real environment with the priority of documentary accuracy; 2) narrative-conceptual and artistic practices – characterized by the dominance of the author's concept over the demonstration of the product, where the costume becomes an element of the symbolic system; 3) catalog-representational and image practices – form a structured chain from the technical fixation of textures to the formation of the brand's cultural narrative. It is proven that the development of fashion photography in Ukraine is characterized by a consistent transformation from the Soviet official aesthetics with its emphasis on typicality to the formation of its own visual language during the period of independence. The specificity of the domestic school is the synthesis of global trends with local codes: the use of ethnocultural motifs, national symbols and landscape. In the conditions of martial law, Ukrainian fashion photography acquired a distinct cultural and identification function, translating the themes of cultural memory and resilience into the global media space. Current directions of scientific research are outlined, including: understanding images generated by AI, research on virtual models and digital fashion. In the Ukrainian context, the study of the impact of military experience on the transformation of artistic language and mechanisms of representation of national identity remains a priority. Keywords: fashion photography, costume design, visual representation, artistic image, visual-communicative strategies, typology of practices, Ukrainian fashion photography, media culture, fashion semiotics, project culture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Tulchynska S. Contemporary Fashion Photography in Ukraine: Development Trends. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія : Мистецтвознавство. 2023. Вип. 48. С. 185–193.
- 2. Тульчинська С. Художньо-стилістичні та іміджеві складові фотопроєкту в індустрії моди. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. Вип. 75. Т. 3. С. 51–59.
- 3. Тульчинська С. Розвиток fashion-фотографії у першій половині XX ст.: композиційно-стилістичні прийоми, взаємовплив мистецтва і реклами. Теорія та практика дизайну. 2024. Вип. 34. С. 437–446.

- 4. Тульчинська С. Тематична fashion-зйомка як засіб культурноісторичного наративу в сучасному дизайні одягу. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2025. Вип. 51. С. 542–547.
- 5. Тульчинська С. Типологія сучасної fashion-фотографії. Архітектоніка соціалізації : людина в ландшафті культури: колект. монографія / Виткалов В., Виткалов С., Гончарова О. та ін. Warsaw : East European Association of Scientists, 2026. С. 88–108.
- 6. Тульчинська С. Концепція фотозйомки: від статичного до динамічного образу. Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 22– 23 берез. 2023 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2023. Част. 2. С 116–119.
- 7. Тульчинська С. Види fashion-фотографії: catalog, lookbook, campaign. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі : матер. II Всеукр. наук.- практ. конф. аспірантів, здобувачів, магістрів, м. Київ, 07–08 квіт. 2023 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2023. С. 122–128.
- 8. Тульчинська С. Авторський стиль Еухеніо Рекуенко у fashionфотографії. Актуальні проблеми сучасності. Молодіжна наука 2023 : Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих вчених. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 24–25 листоп. 2023 р. С. 155–158.
- 9. Tulchynska S. Norman Parkinson – an outstanding fashion photographer XX century. Eurointegration in art,science and education: experience, development perspectives : International scientific-practical conference. Klaipėda University, Lithuania, 2024, Mar. 08. Klaipėda, 2024. P. 162–169.
- 10. Тульчинська С. Fashion-фотографія засобами студійної зйомки. Актуальні проблеми сучасного дизайну : матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 04 квіт. 2025 р. Київ : КНУТД, 2025. С. 166–170.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дихнич Людмила Петрівна

2. Liudmyla Dykhnych

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1778-7551

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дерман Лілія Миколаївна

2. Liliia Derman

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7408-7645

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кротова Тетяна Федорівна

2. Tetiana Krotova

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2282-0029

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221108035; https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAX-5577-2020; https://scholar.google.com.ua/citations?user=Y12FgFcAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, Київ, 01011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лавренюк Ольга Олександрівна

2. Olha Lavrenyuk

Кваліфікація: к. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0862-796X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пенчук Олександра Петрівна
2. Oleksandra Penchuk

Кваліфікація: к. т. н., доц., 17.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3092-9780

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Варивончик Анастасія Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Варивончик Анастасія Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Крилова Оксана Сергіївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна